

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ВИКЛИКАМ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА

FEATURES OF THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISM OF INTERACTION BETWEEN ENTITIES PROVIDING ECONOMIC SECURITY OF UKRAINE IN COUNTERING CHALLENGES OF THE DIGITAL ENVIRONMENT

Сорока Л.В., д.ю.н., професор,
завідувач відділу докторантури і аспірантури
Науково-дослідний інститут публічного права
ORCID ID: 0000-0002-6979-6049

Куркова К.М., д.ю.н., професор,
завідувач відділу науково-правових експертиз
та законопроектних робіт
Науково-дослідний інститут публічного права
ORCID ID: 0000-0002-4259-5511

Боровик А.В., к.ю.н., доцент,
віце-президент з наукової роботи
Науково-дослідний інститут публічного права
ORCID ID: 0000-0003-1834-404X

У пропонованій статті розкрито проблематику адміністративно-правового механізму взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища. Доведено значимість такого питання з огляду на новітні умови для функціонування економіки, її нестійкість та уразливість до технічних несанкціонованих втручань й інших факторів. Із таких мотивів підкреслено важливість змістовного науково-дослідного опрацювання представленого питання з подальшим ініціюванням відповідних пропозицій та рекомендацій.

Для забезпечення всебічності дослідження у першу чергу проаналізовано відомі підходи до розуміння основних понятійних одиниць («механізм», «правовий механізм», «адміністративно-правовий механізм»). З'ясовано спільні й відмінні властивості термінів на основі чого доведено взаємозв'язок останніх між собою.

Особливу увагу присвячено категорії «адміністративно-правовий механізм» як системотворної для предметної сфери наукового інтересу. Зокрема встановлено похідний характер та галузеву приналежність останнього. Підкреслено виняткову цінність додаткових властивостей такого механізму, які дають змогу відрізнити його від решти визнаних спеціальних механізмів. З'ясовано елементний склад адміністративно-правових засобів (приписи, заборони і дозволи), котрі уособлюють згаданий механізм.

За підсумками сформульованих проміжних висновків запропоновано авторське визначення поняття «адміністративно-правовий механізм взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища» як широкий спектр адміністративно-правових засобів, які перебувають у діалектичному зв'язку і взаємозалежності й, при їх застосунку, забезпечують виконання завдань та, відповідно, досягнення мети спільної діяльності в частині реагування на деструктивні цифрові прояви. Визначено особливості такого механізму, продиктовані галузевою специфікою адміністративного права та викликами, які ставляться перед суб'єктами застосування відповідних засобів.

Ключові слова: адміністративно-правовий механізм, адміністративно-правові засоби, адміністративно-правове регулювання, спільна діяльність, взаємодія, економічна безпека, національна економіка, суб'єкти, цифрові виклики, цифрові загрози, цифрові інновації та технології.

The proposed article reveals the issues of the administrative and legal mechanism of interaction between entities ensuring the economic security of Ukraine in countering the challenges of the digital environment. The significance of such an issue is proven, given the new conditions for the functioning of the economy, its instability and vulnerability to technical unauthorized interventions and other factors. For these reasons, the importance of a meaningful scientific and research study of the presented issue with the subsequent initiation of relevant proposals and recommendations is emphasized.

To ensure the comprehensiveness of the study, first of all, known approaches to understanding the main conceptual units («mechanism», «legal mechanism», «administrative-legal mechanism») were analyzed. The obligatory existence of all these categories was emphasized in view of the specifics of the legal regulation of social relations and established theoretical and methodological developments.

Special attention is paid to the category of «administrative and legal mechanism» as a systematizing one for the subject area of scientific interest. In particular, the derivative nature and branch affiliation of the latter are established. The exceptional value of additional properties of such a mechanism is emphasized, which allow distinguishing it from other recognized special mechanisms. Based on authoritative beliefs, the elemental composition of administrative and legal means (prescriptions, prohibitions and permits) that embody the mentioned mechanism is clarified.

Based on the results of the formulated interim conclusions, the author's definition of the concept of «administrative and legal mechanism of interaction between subjects of ensuring the economic security of Ukraine in countering the challenges of the digital environment» is proposed as a wide range of administrative and legal means that are in a dialectical relationship and interdependence and, when applied, ensure the fulfillment of tasks and, accordingly, the achievement of the goal of joint activity in terms of responding to destructive digital manifestations. The features of such a mechanism, dictated by the sectoral specifics of administrative law and the challenges that are faced by the subjects of applying the relevant means, are determined.

Key words: administrative and legal mechanism, administrative and legal means, administrative and legal regulation, joint activities, interaction, economic security, national economy, entities, digital challenges, digital threats, digital innovations and technologies.

Постановка проблеми. Ефективне забезпечення економічної безпеки України залишається важливим стратегічним завданням, яке стоїть на порядку денному в сучасних умовах. Незалежно від орієнтирів державної політики і суспільних запитів питання стійкості економіки має виключне значення та, виходячи з конституційних приписів, відіграє одну з центральних ролей. Відсутність сприятливих економічних передумов ускладнить реалізацію більшості державницьких, у тому числі пріоритетних для країни заходів. З огляду на це виникає об'єктивна потреба систематичного публічного забезпечення такої безпеки всіма допустимими засобами.

Серед переліку таких засобів вагоме місце відведене інструментам адміністративно-правового регулювання, які справляють істотний, часто вирішальний вплив на поведінку учасників відносин у предметній сфері. Багато в чому саме від умов, орієнтирів і обмежень, закріплених нормами адміністративного права, залежить розвиток відповідного напрямку та здатність публічних інституцій дієво реагувати на виклики сьогодення.

У такому контексті особливу увагу доцільно звернути на виклики цифрового середовища, які можуть уражати елементи економічної безпеки України. Виходячи з цілей і функціональної специфіки, доцільно вести мову не лише про точковий вплив, а й суттєві наслідки для фінансових та інших, зокрема і похідних процесів.

З огляду на викладене виникає потреба дослідження відповідних адміністративно-правових механізмів, за допомогою яких застосовуються вищезгадані норми. Новизна і постійна комплікація цифрових викликів зумовлює потребу об'єднання зусиль державних органів для ефективної протидії подекуди маловідомим явищам. Виходячи з цього, на сучасному етапі заслуговує уваги саме адміністративно-правовий механізм взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища.

Стан наукової розробки тематики дослідження. Проблематика функціонування адміністративно-правових механізмів регулювання суспільних відносин доволі розкрита в вітчизняних наукових джерелах. Відповідну термінологічну одиницю та її особливості досліджували такі вчені, як: О. Безпалова [4, с. 37]. Ю. Гаруст [12, с. 19], І. Голосніченко [13, с. 14], Р. Мазурик [14, с. 77], В. Колпаков [15, с. 56-57], О. Сукманова [21, с. 158, 159; 22, с. 308-309, 393] та багато інших. Увага цьому механізмові була присвячена із точки зору забезпечення економічної безпеки України. Зокрема, слід виділити фундаментальні доробки В. Мельника [18, с. 127; 19, с. 194, 227], А. Присяжнюка [23, с. 812], І. Яромій [20, с. 57] та інших. Перераховані вчені змістовно розкрили таку проблематику, зосередивши увагу на понятійно-категоріальному апараті, ознаках, властивостях, структурі, елементному складі та решті знакових атрибутів.

Однак саме питання такого механізму, як санкціонованих засобів реагування на новітню проблему – виклики цифрового середовища не було розкрито в наявних публікаціях. Виходячи зі сформульованої актуальності представленого напрямку, відповідну тему слід розцінювати як нагальну, та таку, що вимагає наукової уваги.

Мета дослідження. Метою роботи є визначення поняття та з'ясування особливостей адміністративно-правового механізму взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища на основі наявних теоретико-методологічних підходів, законодавчих нормативних конструкцій та стратегічних документів.

Виклад основного матеріалу. Першочергово слід зауважити, що проблематика адміністративно-правового механізму взаємодії суб'єктів системи економічної безпеки України відносно реагування на однойменні виклики має займати одне з провідних місць. Це обумовлено потре-

бою вжиття певних управлінських заходів, порядок здійснення яких визначено відповідними нормами права.

Тому особливої уваги вимагають питання визначення поняття й з'ясування специфіки такого механізму взаємодії. Це, з одного боку, надасть можливість умовно відмежувати таку дефініцію від решти їй подібних, а з іншого – підтвердить судження про виняткову важливість з позиції впливу на багато цифрових аспектів, ризикових для економічного сектора.

Для забезпечення повноти, досягнення змістовності й сприяння всебічності доцільно визначитися зі смисловим навантаженням і дати загальну оцінку вихідному понятійно-категоріальному апарату. Серед існуючих дефініцій, особливої уваги заслуговують такі термінологічні одиниці: 1) «механізм»; 2) «правовий механізм»; 3) «адміністративно-правовий механізм». Переконані, що обраний підхід надасть змогу поглиблено опрацювати важливі супутні аспекти вказаної наукової проблематики та позитивно відобразиться на формулюванні ключового поняття – «адміністративно-правовий механізм взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища».

Відносно ієрархічно першої дефініції «механізм», то загальновідомо, що вона має різне значення й активно застосовується в багатьох галузях наук (фізико-математичні, технічні, економічні, юридичні тощо) і, відповідно, похідних групах спеціальностей. Широкий вжиток дефініції мав закономірним наслідком різне його трактування, про що можна зробити висновок ознайомлюючись із переконаннями, оприлюдненими в тлумачних словниках. Так, зустрічаються такі, наближені до тематики роботи судження: 1) засіб, що передає або перетворює рух; 2) внутрішня будова, система чого-небудь; 3) сукупність станів і процесів, з яких складається певне фізичне, хімічне та інше явище; 4) метод, спосіб [5, с. 695], [2, с. 721-722], [3, с. 665]. Тобто підтверджується теза про змогу і наявні поширені практики застосування цього поняття в різних областях наукового інтересу. О. Безпалова стверджує, що в юридичному сенсі мову необхідно вести про сукупність методів, прийомів, способів та форм правильно використовуючи які можна забезпечити оптимальну організацію всіх елементів системи, їх ефективне функціонування, внаслідок чого можливе отримання очікуваних результатів [4, с. 37]. В. Авер'янов переконує, що під таким механізмом доцільно вбачати перелік взаємоузгоджених відносин, засобів та методів, що забезпечують необхідне функціонування певної системи або складне утворення, яке акумулює в собі різні елементи [5, с. 36]. З позицій правового регулювання і публічного управління можна зробити висновок, що для різних галузей притаманні певні індивідуальні властивості такого механізму, які власне зумовлюються об'єктивними закономірностями тієї чи іншої науки. При цьому можемо відмітити, що основна сутність терміну «механізм» незмінна і носить універсальний характер відносно предметної сфери дослідницького інтересу.

Щодо правового механізму, то зазвичай його розглядають в якості комплексу взаємопов'язаних юридичних засобів, об'єктивованих на нормативному рівні, які є необхідними та достатніми для здобуття певної мети [6, с. 423; 7, с. 123; 8, с. 183, 256-257]. Т. Тарахонич стверджує, що йдеться про динамічну, функціональну систему, що охоплює певні юридичні явища, які виконують власні специфічні завдання та функції, передбачаючи взаємодію та взаємовплив цих явищ між собою і є системою правових явищ, які забезпечують досягнення поставлених цілей [9, с. 14]. Н. Єршова вважає, що це певні «комплекти» юридичних засобів, які мають нормативне закріплення та орієнтовані при їх практичному використанні на безпосередню реалізацію суб'єктами власних інтересів і досягнення тієї чи іншої цілі як наслідку правового

регулювання визначених суспільних відносин [10, с. 181]. При цьому дослідник стверджує, що конкретний правовий механізм як цілісна, взаємопов'язана структура відображає послідовні стадії юридичної діяльності (громадян, організацій, посадових осіб, органів публічної влади) та різноманітні правові засоби, варіанти їх взаємодії на кожній стадії [10, с. 181]. Також під згаданими засобами вона пропонує розуміти суб'єктивні права й обов'язки, дозволи, заборони, приписи, принципи, презумпції, терміни, процедури, заходи відповідальності, заходи заохочення, обмежувальні заходи тощо [10, с. 181]. Цікавою є думка вітчизняного вченого А. Андреева, який відмічає, що слід використовувати не термін «механізм», а оперувати баченням послідовної взаємодії (алгоритму) утворюючих його складових елементів, що поєднані спільною метою [11, с. 127]. Порівнюючи наведені й інші трактування слід відмітити переважаючу моноекторність поглядів щодо розуміння однойменного суті терміну. Йхній зміст також відповідає і загальному розумінню поняття «механізм» в юриспруденції, про що можна зробити висновок на основі переконань В. Авер'янова [5, с. 36] і О. Безпалової [4, с. 37]. У більшості випадків центричним атрибутом виступають правові засоби, які фактично визначають порядок і встановлюють допустимі межі поведінки об'єктів впливу, закріплюючись нормами права. Для неухильного дотримання таких вимог і умов, а також з метою забезпечення відповідного становища якраз застосовуються правові механізми.

Слід зауважити, що зазначена категорія також змістовно релевантна авторським міркуванням щодо наявності індивідуальних властивостей цього механізму, зважаючи на приналежність до тієї чи іншої науки. І, в той же час, решта її властивостей носять однотипний характер, відповідаючи природі самого механізму.

Зосереджуючись на понятті «адміністративно-правовий механізм» слід відмітити, що слушно вести мову про галузеве розмежування правового механізму. Таке міркування прослідковується у наукових доробках А. Андреева [11, с. 127], Ю. Гаруста [12, с. 19], І. Голошніченка [13, с. 14], Р. Мазурика [14, с. 77] та інших науковців. Фактично мова йде вже про адміністративно-правові засоби, до яких В. Колпаків відносить приписи, заборони і дозволи [15, с. 56-57]. Вчений також пропонує роз'яснення змісту цих засобів, а саме: 1) приписи – це покладання прямого юридичного зобов'язання чинити ті чи інші дії в умовах, що передбачені правовою нормою; 2) заборони – закріплення прямих юридичних обов'язків не чинити тих чи інших дій в умовах, передбачених правовою нормою; 3) дозволи власне юридичний дозвіл чинити в умовах, передбачених нормою, ті чи інші дії або утримуватись від їх вчинення за власним бажанням [15, с. 56-57]. Можна зробити висновок, що в основі такого механізму лежать норми адміністративного права, котрі містяться у приписах, заборонах і дозволах. Керуючись такими нормами здійснюється відповідна управлінська діяльність державних і самоврядних інституцій.

Отже, адміністративно-правовий механізм є одним із похідних елементів правового механізму. Тому він увібрав у себе всі властивості вищестоящого механізму, а також включив додаткові, які дають змогу відрізнити його від решти галузевих механізмів (дисциплінарний, кримінально-правовий, цивільно-правовий та ін.).

Названі засоби диференціюються на приписи, заборони і дозволи, які сукупно покликані нормативно забезпечувати можливість реалізації функцій держави та місцевого самоврядування. У них закладені норми адміністративного права, і на основі таких засад провадиться управлінська діяльність публічними інституціями.

Зважаючи на узагальнене фундаментальне розуміння самої природи адміністративно-правового механізму слід висловити точку зору щодо розуміння дефініції, яка стано-

вить предметний інтерес у роботі. На основі проаналізованих й деяких інших визнаних переконань, беручи до уваги роль і значення економічної складової та зважаючи на особливості цифрових технологій, як загроз, пропонується власне бачення поняття «адміністративно-правовий механізм взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища». Під такою дефініцією слід розуміти широкий спектр адміністративно-правових засобів, які перебувають у діалектичному зв'язку і взаємозалежності й, при їх застосунку, забезпечують виконання завдань та, відповідно, досягнення мети спільної діяльності в частині реагування на деструктивні цифрові прояви. Тобто будь-які санкціоновані спільні заходи всіх суб'єктів системи економічної безпеки України мають забезпечувати спільне своєчасне досягнення задекларованих державою намірів [16] в економічній безпековій сфері шляхом оптимальної консолідації наявного інтелектуального, матеріально-технічного й іншого ресурсного забезпечення та раціонального застосування форм і методів діяльності останніх. При чому, це стосується абсолютно всіх таких заходів незалежно від рівнів і напрямів реалізації, у межах охопленої сфери, реагуючи на відповідні цифрові виклики та загрози. Альтернативна модель поведінки вказаних публічно-правових одиниць, суперечитиме безпековим орієнтирам держави, визнаним на конституційному й законодавчому рівнях [17] та невідворотно призведе до розбалансування існуючої системи управління з багатьма деструктивними наслідками уповільненої дії. У свою чергу описана чи подібна обстановка слугуватиме катализатором для виникнення нових і посилення існуючих руйнівних процесів для економіки та інших сфер різного походження. Переконані, що в умовах воєнного часу та у складний період осяжного майбутнього зазначені варіанти розвитку подій є недопустимими та зумовлять появу багатьох загроз глобального масштабу.

Окремої уваги вимагає проблематика специфіки адміністративно-правового механізму взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища. Це пояснюється об'єктивною й мотивованою необхідністю всебічного вивчення порушеної тематики наукового інтересу, а також матиме неабияке значення під час пошуку шляхів із удосконалення законодавства у цій області.

Варто зауважити, що будь-якій категорії притаманна певна сукупність властивостей, які сумарно формують явлення про характерні особливості останньої. Завдяки цьому досягається необхідна індивідуалізація конкретної одиниці, що має неабияке значення із наукової точки зору. З іншого боку – існування певного кількісного та якісного набору характеристик надає змогу інтегрувати певний складник до другої системи, завдяки чому досягається ефект взаємопов'язаності й взаємозалежності самих елементів. Все це має наслідком перебіг процесів, які позначаються на різних сферах державно-управлінського впливу і мають таке ж значення для приватно-правових відносин. У загальних обрисах, досягаються бажані результати, із позиції конструктиву, що є вирішальним для розвитку країни й забезпечення благополуччя її населення.

Реалізуючи авторську спробу виділити особливості адміністративно-правового механізму взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища пропонується попередньо розглянути судження провідних вчених щодо інших, подібних категорій. Наприклад, В. Мельник виділяє таку градацію особливостей адміністративно-правового механізму організації та забезпечення функціонування системи економічної безпеки України: 1) за своєю сутністю аналогічність щодо базових загальних об'єктивних закономірностей механізму державно-правового регулювання; 2) його існування обумовлено потребою держави

забезпечення практичної реалізації окремих відповідних її функцій; 3) націленість на економічну сферу; 4) нормативно-правова урегульованість процедур вжиття заходів націлених на забезпечення організації та функціонування вітчизняної системи економічної безпеки; 5) має певні законодавчі обмеження щодо здійснення управлінського впливу; 6) наявність відповідних суб'єктів на різних рівнях уповноважені реалізувати певні заходи у рамках цього механізму; 7) існування об'єктів управлінського впливу в економічній сфері; 8) існування відповідного спектру засобів для досягнення всіх цілей системи економічної безпеки України [18, с. 127; 19, с. 194, 227].

І. Яромій наголошує на доцільності існування таких специфічних рис адміністративно-правового механізму регулювання державної митної справи, а саме: 1) функціональне, організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності митних органів; 2) організація здійснення митних процедур, митного оформлення та декларування; 3) застосування механізмів тарифного й нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; 4) митний аудит (контроль), справляння митних платежів; 5) ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, ведення митної статистики, обмін митною інформацією; 6) організація боротьби з порушеннями митних правил та застосування відповідальності за невиконання митних правил; 7) сертифікація, стандартизація, визначення митної вартості [20, с. 57].

Цікавим також вбачається судження О. Сукманової, яка виділяє такі особливості адміністративно-правового механізму публічного адміністрування охорони права власності в Україні: 1) за своїм змістом є складною системою правових засобів; 2) має внутрішню, логічно побудовану структуру; 3) забезпечується різноманітною системою адміністративно-правових норм та гарантій; 4) є складовою частиною публічного адміністрування, що забезпечує вплив суб'єктів публічної адміністрації на суспільні відносини з метою виконання функцій та завдань публічного адміністрування охорони права власності; 5) відображає особливості здійснення адміністративно-правової охорони права власності; 6) елементами є як загальні складники механізму публічного адміністрування (форми та методи адміністративної діяльності, адміністративні процедури), так і спеціалізовані (державна реєстрація як основний спосіб захисту права власності) [21, с. 158, 159; 22, с. 308-309, 393].

А. Присяжнюк вказує на існування таких властивостей адміністративно-правового механізму забезпечення економічної безпеки держави: 1) включає дві взаємопов'язані підсистеми (підсистема елементів – засобів упорядкування суспільних відносин, а також підсистема його структури), які в своїй сукупності і утворюють вказаний механізм; 2) сприяє реалізації державно-владних повноважень і функцій держави в сфері забезпечення економічної безпеки і постає у вигляді цілісного системно-організованого засобу впливу на економічну сферу, де об'єктом впливу з боку цього механізму слід визнати правовідносини в сфері економіки в частині забезпечення її безпеки; 3) на визначення змісту та особливостей цього механізму впливають об'єкт забезпечення, яким виступають правовідносини в сфері економіки, а також характер та специфіка здійснення економічної функції держави (централізоване або децентралізоване управління економікою, втручання держави у її розвиток або забезпечення функціонування економіки за законами ринку) [23, с. 812].

Як бачимо, проблематику особливостей адміністративно-правового механізму приділялася достатня увага в сучасних джерелах. При чому йдеться про широку охоплюваність різних сфер регульованих правовідносин в країні та розкриття низки проблем у цій сфері. Не є винятком і питання забезпечення економічної безпеки України, а також консолідації наявних зусиль та можливостей суб'єктів, уповноважених на реалізацію заходів із протидії відповідним загрозам.

Однак, вбачається очевидним, що проблематика взаємодії у цьому ракурсі розроблена недостатньо й потребує поглибленої уваги.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Керуючись орієнтирами дослідження пропонується назвати авторські особливості адміністративно-правового механізму взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища, до яких варто віднести такі характеристики: 1) його існування та трансформація обумовлена виконанням окремих фундаментальних (конституційних) зобов'язань держави перед суспільством; 2) за сутністю й змістом є одним із елементів публічно-правового регулювання відповідного кола суспільних відносин; 3) безальтернативна націленість на консолідацію наявних зусиль і можливостей (кадрових, матеріально-технічних, організаційних, юридичних й інших), відповідно, єдність основних мети і завдань діяльності відповідних суб'єктів; 4) предметний і змістовний орієнтир на виклики цифрового середовища ризикові для економічної безпекової сфери; 5) нормативно-правова регламентація нормами адміністративного права більшості спільних заходів щодо забезпечення функціонування вітчизняної системи економічної безпеки; 6) наявність власної структури та зв'язків між елементами; 7) функціонування значної мережі суб'єктів, здатних до взаємодії; 8) наявність об'єктів, на які здійснюється консолідований вплив; 9) широкий діапазон санкціонованих засобів для провадження спільної діяльності. Такі характеристики змістовно показують основні особливості досліджуваного механізму, засвідчуючи його унікальність і доводячи важливість у нинішніх умовах. Це пояснюється тим, що інші копії адміністративно-правових засобів не здатні у повній мірі забезпечувати ефективне реагування на відповідні виклики.

Загалом доцільно відмітити, що досліджуваний механізм має вагомое виключне значення для досягнення відповідних цілей у безпековій сфері. Характер адміністративно-правового регулювання передбачає динамічний стан предметних норм незалежно від напрямів реагування, чому якраз і зараджує відповідний механізм. Важливість відповідного кола питань є законодавчим наслідком існування та функціонування представлених взаємопов'язаних адміністративно-правових засобів.

Аналіз теоретико-методологічних підходів, законодавчих норм, стратегічних документів та власне отримані результати дають підстави стверджувати про доцільність наукового обігу категорії «адміністративно-правовий механізм взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки України щодо протидії викликам цифрового середовища». Об'єктивні закономірності розвитку цифрових технологій та інновацій вказують і на появу нових викликів для економіки, котрі потребують уваги з боку держави. Реалізація цих заходів провадиться взаємопов'язаними адміністративно-правовими засобами, що уособлюють відповідний механізм.

Змістовно цей механізм являє собою широкий спектр адміністративно-правових засобів, які перебувають у діалектичному зв'язку і взаємозалежності й, при їх застосуванні, забезпечують виконання завдань та, відповідно, досягнення мети спільної діяльності в частині реагування на деструктивні цифрові прояви. Такий механізм характеризується певними особливостями, продиктованими галузеву специфікою адміністративного права та викликами, які ставляться перед суб'єктами застосування відповідних засобів. Вони покликані сформувати сприятливе забезпечення для ефективного виконання поставлених завдань і реалізації функцій.

Проблематика ефективного адміністративно-правового регулювання такої взаємодії потребує подальшого наукового розробки. Зростання кількості викликів цифрового середовища та відповідних загроз зумовлює потребу

формування належних механізмів державного регулювання чому якраз зараджують норми адміністративного права, що лежать в основі відповідних засобів, які в свою

чергу, формують необхідні механізми. Тому виникає потреба розбудови таких комплексних інструментів, що передбачає всебічне вивчення широкого кола питань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білодід І. Словник української мови: в 11 томах. Т. 4. 1973. С. 695.
2. Полович М. та ін. Універсальний словник-енциклопедія (4-те вид.). Львів : ТЕКА. 2006. 1432 с.
3. Бусел В. та ін. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000. Київ ; Ірпінь : Перун. 2005. VIII. 665 с.
4. Безпалова О. Адміністративно-правовий механізм реалізації правоохоронної функції держави: монографія. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ. 2014. 544 с.
5. Авер'янов В. Державне управління в Україні: навч. посібн. Київ: СОМИ. 1999. 265 с.
6. Сурмін Ю., Бакуменко В., Михненко А. та ін. Енциклопедичний словник з державного управління. Київ: НАДУ. 2010. 820 с.
7. Бондаренко О. Поняття та ознаки механізму правового регулювання вирішення податкового спору. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 1. Т. 1. С. 120–125.
8. Бондаренко О. Теорія та практика вирішення податкових спорів: концептуальні засади: дис. д-р юрид. наук: 12.00.07. Київ; Дніпро. 2020. 449 с.
9. Тарахонич Т. Механізм дії права, механізм правового регулювання, механізм реалізації права: особливості взаємодії. *Держава і право*. 2010. Вип. 50. С. 12–18.
10. Єршова Н. Поняття правового механізму в контексті публічної політики: міжнародний досвід для України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 19-20. С. 179–185.
11. Андрєєв А. Механізм правового регулювання суспільних відносин: окремі аспекти щодо визначення поняття та особливостей. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 6. С. 125–128.
12. Гаруст Ю. Поняття адміністративно-правового механізму забезпечення прав громадян у податковій сфері. *Наука і правоохорона*, 2012. № 3 (17). С. 16–20.
13. Голосніченко І. Адміністративне право України (основні категорії і поняття): посібн. Ірпінь. 1998. 108 с.
14. Мазурик Р. Адміністративно-правові засоби як універсальні інструменти регулювання публічно-правових відносин у сфері організації прокурорської діяльності. *Держава та регіони*. 2020. № 4 (79). Т. 2. С. 75–82.
15. Колпаков В. Адміністративне право України: підручн. Київ: Юрінком Інтер. 1999. 736 с.
16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року»: Указ Президента України від 11 серпня 2021 р. № 347/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text>.
17. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 31. ст.241.
18. Мельник В. Поняття та особливості адміністративно-правового механізму забезпечення функціонування системи економічної безпеки України. *Актуальні проблеми політики*. 2020. № 65. С. 125–129.
19. Мельник В. Адміністративно-правові засади організації та функціонування системи економічної безпеки України: дис. ... д-р юрид. наук: 12.00.07. Суми. 2021. 485 с.
20. Яромій І. Адміністративно-правовий механізм запобігання та протидії порушенням митних правил в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Дніпро. 2018. 197 с.
21. Сукманова О. Особливості адміністративно-правового механізму публічного адміністрування охорони права власності в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 1. С. 157–159.
22. Сукманова О. Публічне адміністрування охорони права власності в Україні: дис. ... д-р юрид. наук: 12.00.07. Київ, Суми. 2019. С. 393.
23. Присяжнюк А. Адміністративно-правовий механізм забезпечення економічної безпеки держави. *Форум права*. 2011. № 1. С. 808–813.